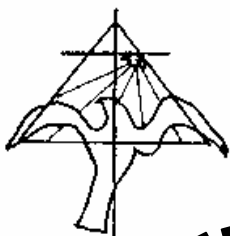

1

leden
2001

Košířský farní list

Leden

Tisíc let nebo jeden den ?

V postavení pozemských smrtelníků jsme zajatci času. Od okamžiku počítí tento čas narůstá a spěje nezadržitelně k okamžiku smrti. Nelze vrátit vystřelený šíp, pronesené slovo ani uplynulý čas. V okamžiku, kdy si uvědomíme podnět či myšlenku, které na nás zapůsobily, už se vůči těmto skutečnostem nacházíme v budoucnosti a stávají se pro nás minulostí.

Pokud nestihnáme zvládnout své úkoly, stává se čas naším nepřítelem. Dostáváme se dokonce do postavení štvance času. Ve zdoluhavých záležitostech je pro nás protivným společníkem. Pokud se podaří vyladit život s jeho rytmem, pak se stává někým docela jiným. Po splnění všech úkolů je vítaným kamarádem - máme dost času. Pokud nás něco uchvátí, přestáváme vnímat čas. Život plyne na plné obrátky.

Křesťanský kalendář nás upozorňuje na přelom tisíciletí. Překračujeme práh třetího tisíciletí tak jako práh každého nového roku s Pannou Marií - Matkou Boží. Letos tato novoroční slavnost připadá také na první den nového týdne. S Marií vždy začínáme něco nového. Ona je Jitřní hvězdou lidstva. Je novým stvořením, kterého se nedotkl žádný hřích. Svým mateřstvím vůči Božímu Synu umožnila příchod Nového Zákona, v němž se dává lidstvu milost, ospravedlnění a záchrana. V jejím bezvýhradném **ANO - STAŇ SE** vůči Bohu je u ní vyjádřen nejsprávnější postoj člověka a základ pravého životního stylu. Maria nás učí dobře prožívat Bohem svěřený čas.

POKOJNĚ - bez nervozity a zmatku

RADOSTNĚ - v moudrém rozvažování Božího slova ve svém srdci

V PEVNÉ DUVĚŘE - vždyť ví, že Bůh je svrchovaným Pánem všech věcí

POKORNĚ - je si vědoma laskavého Božího pohledu, žije před tváří toho, který "shlédl na svou nepatrnou služebnici". (Lk ,1,48).

Na začátku nového tisíciletí 1. ledna 2001 se při bohoslužbách v naší farnosti svěříme Panně Marii zásvětnou modlitbou, kterou Svatý otec přednesl spolu s 2000 biskupy za účasti asi 80 000 věřících z celého světa v Římě u příležitosti jubilea biskupů

8. října 2000. Svatý otec považuje toto zasvěcení za jednu z nejdůležitějších událostí Jubilejního roku.

P. Lohelius

Zasvěcení Panně Marii u příležitosti jubilea biskupů 8.10.2000

"Ženo, to je Tvůj syn!" (Jan 19,26) Zatímco se chýlí ke konci tento jubilejní rok, v němž si nám ty, Matko, znovu dávala Ježíše, požehnaný plod Tvého nejčistšího lůna, Slovo, které se stalo tělem, Vykupitelem světa, zaznívají pro nás zvláště sladce jeho slova, kterými nás odkazuje tobě a dělá tě naší matkou: "Ženo, to je Tvůj syn!"

Tím, že Ti svěřil apoštol Jana a s ním všechny syny církve, ba všechny lidi, Kristus nijak neoslaboval svou výlučnou úlohu Spasitele světa, ale spíše ji zdůrazňoval. Ty jsi zář, která nic neodnímá Kristovu světlu, protože existuješ v něm a pro Něm a pro Něho. Všechno v Tobě je "fiat"(staň se): Ty jsi Neposkvrněná, tys průzračnost a plnost milosti. Hle, Tvoji synové, shromáždění kolem Tebe na úsvitu nového tisíciletí!

1. Církev hlasem Petrova nástupce, k němuž se připojují hlasy tolika pastýřů, kteří se tu sešli ze všech končin světa, hledá dnes útočiště pod Tvou mateřskou ochranou a s důvěrou naléhavě prosí o tvou přímluvu tváří v tvář naléhavým výzvám , které se skrývají v budoucnosti.

2. Tolik jich v tomto roce milosti prožilo a prožívá překypující radost milosrdenství, kterou nám Otec daroval v Kristu. V místních církvích po celém světě a ještě více v tomto centru křesťanství přijaly tento dar nejrůznější kategorie osob. Zde se rozechvívalo nadšení mladých, zde se pozvedala úpěnlivá prosba nemocných. Zde procházeli kněží a řeholníci, umělci i novináři, lidé práce a vědy, děti a dospělí a všichni, kteří poznali v tvém milovaném Synu Boží Slovo, které se stalo ve Tvém lůně tělem. Vypros nám, Matko, svou přímluvou, aby se plody tohoto roku nevytratily a seménka milosti aby se rozvíjela do plné míry svatosti, k níž jsme všichni povoláni.

3. Dnes Ti chceme svěřit budoucnost, která nás čeká, a prosit tě, abys nás doprovázela na našem putování. Jsme mužové a ženy mimořádné epochy, tak úchvatné, ale i tak bohaté na protiklady. Lidstvo dnes vlastní neslýchaně mocné nástroje: může vytvořit z tohoto světa zahradu, nebo z něho udělat hromadu trosek. Získalo mimořádné schopnosti zásahů do samých pramenů života: může je užívat k dobru v rámci mravního zákona, nebo může podlehnout krátkozraké pýše vědy, která nepřijímá hranice, takže pak pošlapává úctu, jakou vyžaduje každá lidská bytost. Dnes více než kdy jindy je lidstvo na rozcestí. A ještě jednou, Svatá Panno, spása je všechna a jen ve tvém synu, Ježíšovi.

4. Právě proto tě, Matko, chceme vzít do svého domu jako apoštol Jan (*srov. Jan 19,27*), abychom se od Tebe naučili připodobnit se tvému Synu. "Ženo, to jsou tvé děti!" Jsme tu před Tebou, abychom svěřili tvé mateřské starostlivosti sami sebe, církev, celý svět. Naléhavě pros za nás svého milovaného Syna, aby nám v hojnosti uděloval dary Ducha svatého, Ducha pravdy, který je pramenem života. Přijmi ho pro nás a s námi jako v prvním společenství v Jeruzalémě, které se tísnilo kolem tebe v den Letnic. Kéž Duch otevře srdce pro spravedlnost a lásku, kéž přivede osoby a národy k vzájemnému pochopení a pevné vůli po míru.

Svěřujeme ti lidi, počínaje těmi nejslabšími: děti, které ještě nespátřily světlo světa i ty narozené v poměrech chudoby a strádání, mladé, kteří hledají smysl života, osoby bez práce a ty, které trýzní hlad nebo nemoc. Svěřujeme ti rozvrácené rodiny, staré osoby, o které nikdo nepečuje, a všechny osamocené a ty, kteří ztratili naději.

5. Ó Matko, která znáš utrpení a naděje církve i světa, pomáhej svým dětem v denních zkouškách, které život přináší každému, a učni, aby díky nasazení všech nepřevládly temnoty nad světlem.

Tobě, jitřenko spásy, odevzdáváme své putování v novém tisíciletí, aby pod tvým vedením všichni lidé objevili Krista, světlo světa a jediného Spasitele, který vládne s Otcem a Duchem svatým po všechny věky věků. Amen.

Liturgický kalendář

Leden 2001

1. Slavnost MATKY BOŽÍ, PANNY MARIE

2. Památka sv. Basila Velikého a Řehoře Naziánského,
Biskupů a učitelů církve

6. Slavnost ZJEVENÍ PÁNĚ

7. Svátek Křtu Páně

14. 2. neděle v mezidobí

17. Památka sv. Antonína, opata

18. Památka Panny Marie, Matky jednoty křesťanů

21. 3. neděle v mezidobí

24. Památka sv. Františka Saleského, biskupa a učitele církve

25. Svátek Obrácení sv. Pavla, apoštola

26. Památka sv. Timoteje a Tita, biskupů

28. 4. neděle v mezidobí

31. Památka sv. Jana Boska, kněze

Oznámení

- Ve dnech **6.1.** a **20.1.** bude po mši svaté další **katecheze dospělých a společenství mládeže** ve farním sále u sv. Jana Nep.

Svatý Jan Křtitel

Druhý vrchol doby vánoční, slavnost Zjevení Páně zdůrazňuje velikost Božího Dítěte v tom, jak se navenek otvírá k veřejnému působení Páně. Zahrnuje připomínky klanění mudrců od východu, křest Páně a svatbu v Káně Galilejské. Křest Páně slavíme jako samostatný svátek v neděli po Zjevení Páně (letos už 7. ledna) a tímto svátkem doba vánoční končí.

„*Tu přišel Ježíš z Galileje k Jordánu*“ (Mat 1,13). Tak popisuje evangelista příchod Ježíše ze skrytého života v Nazaretě na místo začátku jeho veřejného působení. Přišel na svět v Betlémské jeskyni mezi chudými a zde se řadí mezi hříšníky, kteří mají zapotřebí pokání. A proto sv. Jan Křtitel říká: „*Já bych měl být pokřtěn od Tebe a Ty jdeš ke mně ?*“ a Ježíš odpovídá: „*...je třeba, abychom naplnili vše, co Bůh žádá*“ (Mat 1.14) a ukazuje svou poslušnost vůči Otci.

Následujícího dne oslovuje Jan Křtitel Ježíše: „*Hle Beránek Boží, který snímá hříchy světa*“ (Jan 1,29). Srovnává Ježíše s beránkem, židovským obětním zvířetem, a ukazuje tak na jeho Oběť na Kalvárii, která je ve Křtu Páně vlastně už obsažena, protože v každém začátku je, jako v semeni, obsažen celý život až do konce.

Boží hlas, který zaznívá z otevřených nebes po Ježíšově křtu, zaznívá pro nás, hříšníky vzdálené časem i místem, abychom poznali v Ježíšovi Mesiáše a abychom si uvědomili, že jeho Obětí se nebesa otvírají i pro nás. Slova „*Toto je můj milovaný syn*“ znovu zdůrazňují, že pokřtěný Ježíš je Vtělené Slovo, jehož zásluhou se každý z nás stává adoptivním synem Otce prostřednictvím svatého křtu.

A kde se tato událost odehrála ? Evangelista říká „*To se stalo v Betánii na druhém břehu Jordánu, kde Jan křtil*“ (Jan 1,28). Především je třeba říci, že jde o jinou Betánii než ta, která ležela na Olivové hoře a byla domovem Marie, Marty a Lazara. Přesné místo, kde tato Betánie Jana Křtitele ležela, už asi nebudeme schopni zjistit. Máme však k dispozici tradici a velmi staré svědectví o tom, v kterých místech to bylo, a kde jsou až dodnes památky na Křest Páně.

Do Jordánu na jeho dolním toku, asi sedm a půl kilometru před ústím do Mrtvého moře (nazývaného v bibli Solným mořem) ústí malý potok Wádí al-Charrár. Je to poblíže místa prastarého brodu přes Jordán, kudy pod vedením Jozue izraelské kmeny vstoupily do Zaslíbené země. Tento potok vytéká z několika pramenů v kotlině ve vzdálenosti asi dva kilometry na východ od řeky. Órigenés (asi 185 - 254) nazývá toto místo Betabara, jak se uvádí v některých rukopisech. Theodosius (530) nachází na místě Ježíšova křtu mramorový sloup s železným křížem a kostel sv. Jana Křtitele na východním břehu, který dal postavit císař Anastasios. Poutník z Piacenzy, okolo r. 570, nachází kotlinu potoka obydlenu poutníky. Píše, že vyjmenovává všechny památky a nalézá obelisk ohrazený zábradlím, od něhož vedly schody do vody k dřevěnému kříži. Kostel postavený Anastasiem byl už asi rozbořen. Zbytky byzantských staveb blízko ústí Wádí al-Charrár stály ještě začátkem minulého století (kolem r. 1902). Lze si docela dobře představit, že tato kotlina byla působištěm sv. Jana Křtitele a že se odtud chodilo křtít do nedalekého Jordánu.

Theodosius nachází klášter sv. Jana Křtitele na západním břehu Jordánu. Ten byl postaven pravděpodobně pro lepší přístupnost z Betléma a Jeruzaléma. Po dobytí oblasti Araby se památka na Ježíšův křest přenesla na západní břeh. Řecký klášter je v těchto místech dodnes.

M.P.

Podle pramenů z Internetu a G.Krolla: „Po stopách Ježíšových.“

SMYSL GEST A POSTOJŮ V LITURGII CÍRKVE

V několika následujících číslech budeme na pokračování otiskovat dokument vypracovaný Českou biskupskou konferencí a podepsaný předsedou ČBK, olomouckým arcibiskupem Mons. Janem Graubnerem.

Liturgická praxe ukazuje, že je dobré si občas připomenout některé zásady a vracet se ke kořenům. Proto ČBK vypracovala příložený materiál a doporučila ho všem diecézím, aby se nejen nabídl základ sjednocení našich postojů při liturgii, ale abychom ji lépe slavili, hlouběji prožívali a více z ní čerpali pro svůj život s Kristem, vždyť celý náš život má být oslavou Boha i svědectvím pro svět. Dobře slavená liturgie je vrcholem našeho života i duchovním zdrojem pro život.

Různé prvky mše

ÚVOD

Obnovená liturgie umožňuje celebrujícímu knězi větší spontánnost, přizpůsobení okolnostem a povaze bohoslužebného shromáždění. Přesto může každý z nás sklouznout do určitého stereotypu nebo si vytvořit návyky, které neodpovídají duchu ani liteře pokynů uvedených ve Všeobecném úvodu k Římskému misálu nebo přímo v rubrikách. K liturgii je třeba přistupovat s úctou, abychom neumenšovali působení Ducha svatého, nezastiňovali samotného Krista a neupadli do rutiny profesionálních obřadníků.

Všeobecný úvod Římského misálu obsahuje mnoho podnětů, které je třeba promýšlet a dokonce prorozjímat a vracet se k nim, aby liturgie, kterou slavíme, byla jak naším osobitým projevem, tak i autentickou liturgií církve.

Čtení Božího slova a jeho výklad

Když čteme Písmo svaté, vstupujeme do vztahu k Bohu, který žije v těchto slovech, protože jsou jím vnuknuta. Božská inspirace není ukončená událost minulosti, nýbrž působí i dnes. " *neboť neviditelný Bůh promlouvá ze své přehojné lásky k lidem jako k přátelům (srovn.Ex 33,11, Jan 15,14-15) a s nimi se stýká (Bar 3,38), aby je pozval ke svému společenství a do něho je přijal*" (DV 2).

Z úcty k Božímu slovu by měl předčítající vyčkat, až dojde ke zklidnění, aby biblický text zazněl do soustředěného ticha. Je

vhodné využívat možnosti krátkých úvodů k jednotlivým čtením a také více dbát na slyšitelnost a srozumitelnost a dobře si čtení připravit. Jedním ze základních předpokladů je dobře fungující rozhlas. Je třeba též pamatovat na nedoslýchavé. Někde mají vyhrazeno několik míst se sluchátky. Protože se většinou střídá u mikrofonu více lidí, je vhodné, aby jeden z příslušujících podle potřeby upravil výšku mikrofonu.

Vzhledem k tomu, že z lekcionáře a evangeliáře čteme Boží slovo, je třeba dbát na to, aby se s těmito knihami zacházelo s patřičnou úctou a nepoužívaly se knihy již opotřebované. Používání volných listů nebo laciných brožurek znevažuje význam Božího slova a neumožňuje opravdové vzdávání poct (políbení, okuřování).

Účinnost Božího slova se zvyšuje živým výkladem, t.j. homilií,

kteřá je součástí bohoslužby (srovn.IG 42). Má ji mít obvykle sám celebrující kněz, nebo některý z koncebrantů či asistující jáhen (srovn.IG 42). Vzorem homilie je Kristův komentář v synagoze v Nazaretě: "Dnes se naplnilo toto Písmo, které jste právě slyšeli." (Lk 4, 21).

Texty, příslušející knězi

1. Části, které říká předsedající shromáždění:

a) Modlitby pronášené jménem celé obce: eucharistická modlitba, vstupní modlitba, modlitba nad dary, modlitba po přijímání a rovněž uvedení a zakončení přímlyv - jejich povaha vyžaduje, aby byly přednášeny zřetelně a hlasitě a aby je všichni pozorně sledovali. Když je kněz říká, je nevhodné modlit se něco jiného nebo zpívat. Proto také varhany a jiné hudební nástroje zmlknou (srovn.IG 12)

b) Výzvy a úvodní a závěrečné formule - může je přizpůsobit skutečným podmínkám určitého shromáždění

c) Úvody (několika slovy!) - do mešní liturgie na začátku, do bohoslužby slova, do eucharistické modlitby před prefací a závěrečné slovo před propuštěním

d) Homilie

e) Závěrečné požehnání

2. Soukromé modlitby kněze, které říká pouze svým jménem, aby plnil svou službu s větší pozorností a zbožností, říká potichu (srovn. IG 13): Očist' mé srdce - před evangeliem, Radostná Boží zvěst - po evangeliu, S duší pokornou a Smyj ze mne, Pane - po přípravě darů, Pane Ježíši Kriste nebo pro Tvou lásku - před sv.přijímáním a Přijetí svátosti - při purifikaci.

Ostatní mešní texty

Mše je společným dílem celého shromáždění. činnou účast

vyjadřují a podporují především dialogy (vždy začínají pozdravem) a zvolání, které vytvářejí společenství mezi knězem a lidem, dále úkon kajcnosti, vyznání víry, přímlyvy a modlitba Páně, pak Pane smiluj se, Sláva, Svatý, Beránku, meditativní zpěvy (např. responsoriální

žalm a díkyčinění po přijímání) a procesionální zpěvy (vstupní zpěv, aleluja před evangeliem, zpěv při přinášení darů a při podávání přijímání).

Povaha těchto částí, které tvoří samostatný obřad vyžaduje, aby se při nich nekonalo nic jiného, např. aby se při přímluvách nepřipravoval oltář. Naopak zpěvy, jejichž posláním je doprovázet některý obřad, mají být logicky zpívány souběžně s ním, na př. obřad lámání chleba by měl probíhat souběžně se zpěvem Beránku, a to po celou dobu lámání chleba - tedy i více než třikrát, a podobně.

Pokračování příště

Svátosti

EUCHARISTIE

Eucharistie je nejvznešenější svátostí. V ní je sám Ježíš Kristus přítomen, obětován a přijímán jako pokrm. Touto svátostí církev stále žije a roste, v ní stále trvá oběť kříže, je vrcholem a pramenem křesťanské bohoslužby. Ostatní svátosti a veškerá činnost církve jsou k ní zaměřeny. Původně se říkalo "Lámání chleba" - typický obřad pro židovskou velikonoční večeři, použitý Ježíšem z lásky ke svým apoštolům na znamení své přítomnosti a na památku svých Velikonoc.

Církev je poslušna přikázání svého Pána "To konejte na mou památku!" Tato památka není pouhou vzpomínkou. Mocně v ní působí Duch svatý a z tohoto daru spásy dělá událost přítomnou a aktuální. Slova mají svátostný smysl: vydané tělo a prolitá krev. Oběť na kříži a oběť eucharistická jsou tedy obětí jedinou. Mění se jen způsob: na kříži krvavý, na oltáři nekrvavý.

Kristus je ve své církvi přítomen mnoha způsoby, ale zcela zvláštním způsobem je přítomen v eucharistii. Je to přítomnost pravá, skutečná, svátostná (ne fyzická), podstatná (chléb se stává Kristovým tělem), reálná (ne zdánlivá), trvalá (zůstává i po mši svaté), celá a úplná (s tělem, krví, duší, božstvím).

Svatá hostina při mši svaté nám dává účast na společenství Nejsvětější Trojice, vytváří jednotu tajemného Těla Kristova, dělá z církve Boží lid, uskutečňuje bratrství a smíření, vyjadřuje velikonoční radost z Kristova vítězství, je závdavkem budoucího království a záruka budoucí slávy. Nyní potkáváme Krista v jeho tajemstvích, potom ho uvidíme tváří v tvář, tak jak je (1Kor.13,12, 1Jan 3,2). Je to lék nesmrtelnosti (Jan 6,40),

Když Kristus ustanovil tuto svátost a daroval nám Ducha, bylo jeho cílem dát nám účast na lásce a společenství Nejsvětější Trojice. To je přítomno ve mši svaté: K Otci se vznáší díkyčinění, Syn zpřítomňuje svou oběť, Duch svatý posvěcuje dary a vytváří společenství mezi členy, kteří se živí touto svátostí jednoty. "Když nebudete jíst tělo Syna člověka a pít jeho krev, nebudete mít v sobě život" (Jan 6,53).

Z.B.

Pramen: Svátosti Krista a církve (Paolo Giglioni), Karmelitánské nakladatelství 1996

<u>Vydává:</u>	Řím. kat. farnost u kostela sv. Jana Nepomuckého
<u>Redakční rada:</u>	P.ThDr. Lohelius Klindera, Z.Brůček, S.Dobeš, V.Plíšek, M.Práger
<u>Uzávěrka:</u>	15. každého měsíce
<u>Náklad:</u>	170 výtisků
<u>Internet:</u>	http://kosirska.farnost.go.cz

Neprodejné